

Tijdelijke steun woningbouw wankel

Verlenen Van der Laan-subsidie kan gemeenten voor aanzienlijke problemen in Brussel plaatsen

Je kunt je afvragen of Brussel zit te wachten op 155 meldingen van gemeenten in plaats van 1 centrale melding

Martine Gruppen

Maria van der Velden

Om de stagnerende huizenmarkt te stimuleren, heeft minister Eberhard van der Laan van Wonen, Wijken en Integratie de Tijdelijke stimuleringsregeling woningbouwprojecten 2009 ontworpen. Deze regeling moet er voor zorgen dat projecten voor koop- en/of duurder huurwoningen een doorstart kunnen maken.

Helaas houdt Van der Laan geen rekening met de praktische uitvoering van de regeling, in het licht van de Europese regels voor staatssteun. Dit probleem heeft de minister afgeschoven op de gemeenten die de subsidies aanvragen.

Het verlenen van een subsidie aan een onderneming wordt in de Europese Unie normaal gesproken aangemerkt als een verboden staatssteun, tenzij het gebeurt op grond van een Europese vrijstelling, of tenzij de regeling is goedgekeurd door de Europese Commissie.

De Tijdelijke stimuleringsregeling woningbouwprojecten is niet aangemeld in Brussel. Dit was volgens het ministerie van Vrom niet nodig, aangezien de geldstromen

verlopen van Rijk naar decentrale overheden, dus niet van overheid direct naar onderneming. Wat het ministerie echter uit het oog verliest is dat gemeenten die subsidies moeten steken in woningbouwprojecten en dat daar over het algemeen ondernemingen, zoals ontwikkelaars en aannemers, bij betrokken zijn. In die fase gaan er dus vrijwel altijd geldstromen van overheid naar onderneming.

De gemeenten moeten dus zelf het verlenen van Van der Laan-subsidies toetsen aan de Europese staatssteunregels. Indien deze subsidies niet zijn te scharen onder één van de Europese vrijstellingen, zal de gemeente de steun zelf bij de Europese Commissie moeten aanmelden en door haar laten goedkeuren.

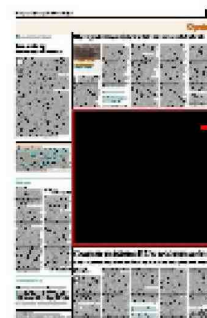
De al in Brussel aangemelde en goedgekeurde 'Nederlandse crisis kaderregeling 2009' zal in een aantal gevallen een oplossing kunnen bieden om de steun niet te hoeven aanmelden. Maar om deze subsidie te kunnen verlenen, moet worden voldaan aan een aantal voorwaarden, waaronder een maximum te verlenen bijdrage steun van € 500.000 per concern,

dus niet per vennootschap.

Het gevolg is dat in veel gevallen het verlenen van de Van der Laan-subsidies zal worden aangemerkt als staatssteun die gemeld moeten worden bij de Europese Commissie. Het melden betekent voor de gemeenten een aanzienlijke vertraging bij het verlenen van de subsidie. Dit is problematisch, aangezien als voorwaarde aan de subsidie wordt gesteld dat de start van de bouw moet beginnen in 2009.

Daarnaast kan men zich afvragen of Brussel zit te wachten op 155 meldingen van vele gemeenten in plaats van één centrale melding. Als de steun echter niet vrijgesteld of goedgekeurd is, loopt de gemeente het risico de verleende steun, inclusief rente, terug te moeten vorderen van de begunstigde. In plaats van de bedoelde stimulering blijkt een aantal Van der Laan-subsidies dan een boemerang voor de betrokken gemeenten en ondernemingen. Zij dragen het risico om achteraf de rekening gepresenteerd te krijgen voor dit vergiftigde geschenk.

Martine Gruppen en Maria van der Velden zijn advocaat bij AKD Prinsen Van Wijnen te Brussel.

Illustratie: Hein de Kort

